

Rješenja ispita za županijsko natjecanje 2024. /2025. za 2. kategoriju

VIII. (osmi) razred osnovnih škola

Napomena: Kod nekih je pitanja više točnih odgovora jer je riječ o interpretaciji izvora. U slučaju nedoumice treba se voditi kontekstom učeničkoga odgovora te priznati odgovore koji su u skladu ili na tragu ponuđenih interpretacija.

1. Svaki točno napisan odgovor boduje se jednim (1) bodom, a netočan s nula (0) bodova.

TOČNI ODGOVORI:

1.1. oblak atomske eksplozije nad Nagasakijem; eksplozija nuklearne bombe

1.2. Američki predsjednik Roosevelt je nakon upozorenja fizičara Lea Szilarda i Alberta Einsteina, da bi Njemačka mogla razviti novo razorno oružje, pokrenuo projekt Manhattan 1941. godine. Projekt je vodio Julius Robert Oppenheimer. Cilj je bio izraditi atomsku bombu što su i uspjeli.

Drugi mogući odgovor: Tijekom cijeloga rata trajala je utrka u otkrivanju novih oružja koja bi preokrenula tijek rata ili ga zaustavila.

1.3. radijacija ili radioaktivno zračenje, opekline, smrt, glad, materijalna šteta, siročad, bolesti

UDŽBENIK:

ŠK str. 113./114.; Alfa str. 134., Alka Script str. 161., Profil str. 161.

2. Svaki točno napisan odgovor boduje se jednim (1) bodom, a netočan s nula (0) bodova.

TOČNI ODGOVORI:

2.1. otvaranje logora, ubijanje, istrebljenje, genocid, osnivanje koncentracijskih logora, logora za prisilni rad i logora smrti, transport uhićenih Židova prema logorima, odvođenje djece u logore, odvajanje od roditelja...

2.2. Priznati sve inačice: holokaust, šoa (u značenju potpuno opustošenje ili katastrofa), Sho'ah, Shoah

2.3. Pravednik među narodima

UDŽBENIK:

ŠK str. 116./118.; Alfa str. 116. – 119.; Profil str. 120. – 127.; Alka script str. 141. – 144.

3. Svaki točno napisan odgovor boduje se jednim (1) bodom, a netočan ili neargumentiran odgovor s nula (0) bodova.

TOČNI ODGOVORI:

Županijsko natjecanje iz povijesti
Školska godina 2024./2025.
2. kategorija: VIII. (osmi) razred
12. ožujka 2025.

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo znanosti,
obrazovanja i mladih

3.1. primarni povijesni izvori; izvore su napisale osobe koje su to doživjele; izvori su izjave logoraša iz Auschwitza.

3.2. Prisjećajući se uspomena iz logora Auschwitz s argumentom iz izvora da nije pribjegavao nikakvim psihijatrima, terapijama, nego bi sjeo u auto i otišao u Auschwitz. Tamo bi se malo družio s uspomenu i vratio se nakon dva dana zdrav.

3.3. Priznati sve inačice odgovora koji sugeriraju da su oba preživjela logoraša imala želju za životom, nikada se nisu predavali, motivirani su. Imaju pozitivan stav jer smatraju da je najgore iza njih.

3.4. Dan sjećanja na žrtve holokausta ili Dan sjećanja na holokaust i sprječavanja zločina protiv čovječnosti

UDŽBENIK:

Alfa str. 118./119.; Alka script str. 145.; Profil str. 131.

4. Oba točno zaokružena pojma boduju se jednim (1) bodom, ako je jedan pojam netočno zaokružen ili nije zaokružen boduje se s nula (0) bodova.

TOČNI ODGOVORI:

BENEŠ, ČEHOSLOVAČKA

UDŽBENIK:

Profil str. 145.

5. Svaki točno napisan odgovor boduje se jednim (1) bodom, a netočan s nula (0) bodova.

TOČNI ODGOVORI:

5.1. Bata

5.2. Split

5.3. turizam

UDŽBENIK:

ŠK str. 67./68.; Profil str. 72./73.

6. Zaokruženo slovo ispred točnog odgovora boduje se jednim (1) bodom, a netočno zaokruženo s nula (0) bodova.

TOČAN ODGOVOR:

D) osnivanje koncentracijskog logora Jasenovac

Objašnjenje:

1. Zločin u Katynskoj šumi – proljeće 1940.
2. Osnivanje koncentracijskog logora Jasenovac – II. pol. 1941.
3. Odluka o deportaciji Roma u logor Jasenovac – svibanj 1942.
4. zločini u rudarskom oknu Huda jama kod Laškog – završetak rata

UDŽBENIK:

ŠK str. 50., 99., 121.; Alfa str. 57., 123./124., 126., 128.; Profil str. 138., 140.; 148.; Alka script str. 98., 113./114., 118.

7. Točno napisan odgovor boduje se jednim (1) bodom, a netočan s nula (0) bodova.

TOČAN ODGOVOR:

Priznati sve inačice odgovora koji sugeriraju da su se u međuratnom razdoblju masovno prodavali proizvodi koji se i danas prodaju i olakšali život u kućanstvima, kućanski pribor mogao se lakše kupovati i češće mijenjati... Porasla je kupovina kućanskih aparata, danas je veća ponuda kućanskih aparata, postoje novi kućanski aparati kojih tada nije bilo.

UDŽBENIK:

ŠK str. 57.; Alfa str. 59.; Profil str. 47.

8. Svaki točno napisan odgovor boduje se jednim (1) bodom, a netočan s nula (0) bodova.

TOČNI ODGOVORI:

8.1. radar

8.2. Priznati sve inačice odgovora koji sugeriraju da je pravovremeno informiranje o napadu omogućilo civilima veće mogućnosti za sklanjanje u skloništa, bolje organiziranje protuzračne obrane

8.3. Priznati sve inačice odgovora koji sugeriraju da su Nijemci doživjeli neuspjeh

UDŽBENIK:

ŠK str. 115.; Alfa str. 134.; Profil str. 157.

9. Zaokruženo slovo ispred točnog odgovora boduje se jednim (1) bodom, a netočno zaokruženo s nula (0) bodova.

TOČAN ODGOVOR:

B. Titova uredba o plaćenom godišnjem odmoru (1946.) → autoput bratstva i jedinstva (1947.) → Radio industrija Zagreb (1948.) Zakon o radničkom samoupravljanju (1950.)

UDŽBENIK:

ŠK str. 160.; Alfa str. 160./161.; Profil str. 213. – 217.; Alka script str. 207.

10. Svaki točno zaokružen odgovor boduje se jednim (1) bodom, a netočan s nula (0) bodova.

TOČNI ODGOVORI:

Na Lenjinovu inicijativu 1922. g. uveden je novi gospodarski program nazvan Nova
ekonomska politika.

T (N)

Petogodišnjim planovima trebala se provesti ubrzana nacionalizacija države.

T (N)

SSSR je potkraj tridesetih godina 20. st. postao treća industrijska i vojna velesila.

(T) N

UDŽBENIK:

ŠK str. 41.; Alfa str. 46.; Profil str. 69./70.; Alka script str. 33.

11. Svaki točno napisan odgovor boduje se jednim (1) bodom, a netočan s nula (0) bodova.

TOČNI ODGOVORI:

11.1. prema američkom državnom tajniku Georgeu Marshallu ili prema američkom državnom tajniku
ili prema George Marshallu

11.2. Velika Britanija i Francuska

11.3. Priznati sve inačice odgovora koji sugeriraju da se gospodarstvo Savezne Republike Njemačke
brže razvijalo jer je zapadna Europa dobivala gospodarsku pomoć SAD-a preko Marshallova plana.

UDŽBENIK:

ŠK str. 154.; Alfa str. 156./157.; Profil str. 164./165.; Alka script str. 168.

12. Svaki točno napisan odgovor boduje se jednim (1) bodom, a netočan s nula (0) bodova.

TOČNI ODGOVORI:

12.1. Priznati sve inačice odgovora koji sugeriraju da je Mercurio tada shvatio da se to i njemu
može dogoditi, da i on može poginuti.

12.2. Priznati sve inačice odgovora: kod Mercurija strah, šok, nemir, nelagoda, kod Mathiasa
ravnodušnost, nedostatak empatije

UDŽBENIK:

ŠK str. 117.

13. Točno zaokružen odgovor boduje se jednim (1) bodom, a netočan s nula (0) bodova.

TOČAN ODGOVOR:

B) industriji, trgovini i bankarstvu

UDŽBENIK:

ŠK str. 67.; Profil str. 71.

14. Svaka dva točno povezana sadržaja boduju se jednim (1) bodom, a netočni s nula (0) bodova.

Potpuni odgovor 2 boda, a djelomično napisan odgovor 1 bod.

TOČNI ODGOVORI:

C Tiger I

A Vampir

F Enterprise

D STEN

UDŽBENIK:

ŠK str. 113.; Alfa str. 133.; Profil str. 153. – 156.

15. Svaki točno upisan odgovor boduje se jednim (1) bodom, a netočan s nula (0) bodova bez obzira na redoslijed. Zadatak 15.1. ukupno može imati tri (3) boda.

TOČNI ODGOVORI:

15.1. zajamčene državne mirovine, otvaranje javnih radova, propisane minimalne nadnice

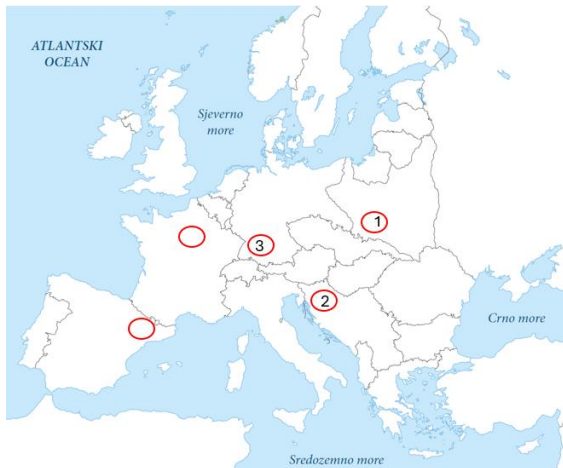
15.2. New Deal ili Novi dogovor

UDŽBENIK:

ŠK str. 62./63; Alfa str. 61.; Profil str. 66.; Alka script str. 28.

16. Svaki točno napisan odgovor boduje se jednim (1) bodom, a netočan s nula (0) bodova. Ukupno zadatak može imati tri (3) boda.

TOČNI ODGOVORI:

UDŽBENIK:

Alfa str. 118.; Profil str. 122., 127./128.; 137.; Alka script str. 145.

17. U potpunosti točno napisan odgovor boduje se jednim (1) bodom, a netočan s nula (0) bodova.

TOČAN ODGOVOR:

hiperprodukcija	smanjenje proizvodnje	zatvaranje tvornica	otpuštanje radnika	gospodarska kriza
-----------------	-----------------------	---------------------	--------------------	-------------------

UDŽBENIK:

ŠK str. 60./61.; Profil str. 63., 65./66.

18. Svaki točno napisan odgovor boduje se jednim (1) bodom, a netočan s nula (0) bodova.

TOČNI ODGOVORI:

18.1. Spitfire

18.2. s Messerschmittom ili Masserschmitt BF 109

18.3. Messerschmitt se brže uspinjao, a Spitfire je imao veću maksimalnu brzinu

18.4. Priznati sve inačice odgovora koji sugeriraju da taktika tepih bombardiranja podrazumijeva izbacivanje velikog broja raznovrsnih bombi (rasprskavajuće, probijajuće, zapaljive) na zacrtan dio teritorija (poput tepiha koji pokrije pod).

UDŽBENIK:

ŠK str. 115.; Alfa str. 132./133.; Profil str. 158.; Alka script str.105.

19. Svaki točno napisan odgovor boduje se jednim (1) bodom, a netočan s nula (0) bodova. Ukupno zadatak može imati tri (3) boda.

TOČNI ODGOVORI:

Priznati sve inačice odgovora:

SLOBODNA TRGOVINA:

1. država se ne smije uplitati u gospodarstvo,
2. poduzeća (vlasnici poduzeća) djeluju samostalno ili samostalno donose odluke o proizvodnji i cijeni proizvoda ili snose potpuno odgovornost,
3. poduzeća ovise o ponudi i potražnji

UDŽBENIK:

Profil str. 64.

20. Svaki točno napisan odgovor boduje se jednim (1) bodom, a netočan s nula (0) bodova.

TOČNI ODGOVORI:

20.1. Lea Deutsch

20.2. Kamen spoticanja

20.3. Priznati sve inačice odgovora koji sugeriraju da su obje zajedno s obitelji bile izložene progonu i odvedene u logor Auschwitz. Lea Deutsch umrla je u vagonu na putu za logor, a Anna Frank je umrla u drugom logoru u koji je kasnije prebačena; obje su djevojčice žrtve holokausta, obje su umrle.

UDŽBENIK:

ŠK str. 119.; Alfa str. 116.; Profil str. 131.,134.; Alka script str. 143.,146.

21. Svaki točno napisan par odgovora boduje se jednim (1) bodom, a netočan s nula (0) bodova. Ukupno zadatak može imati tri (3) boda.

TOČNI ODGOVORI:

21.1.

Pogrešan pojam	Točan pojam
porezna	agrarna
kolektivizacija	kolonizacija
industrijalizacija	nacionalizacija

21.2. Zemljišni posjedi prešli su u državno vlasništvo, seljaci su bili prisiljeni raditi za državne zadruge

UDŽBENIK:

ŠK str. 160.; Alfa str. 160.; Profil str. 214.; Alka script str. 206./207.

22. Svaki točno napisan drugi pojam i ispravno povezan boduje se jednim (1) bodom, a netočno napisan drugi pojam ili povezanost s nula (0) bodova. Da bi učenik ostvario potpuni bod, cijeli redak mora biti ispravno napisan. Kod sastavljanja rečenica u stupcu *Povezanost* svakako treba uvažiti inačice točnog odgovora. Ukupno zadatak može imati tri (3) boda.

TOČNI ODGOVORI:

Pojam	Drugi pojam	Povezanost
Židovi	žuta šestokraka zvijezda	Oznake koje su morali nositi Židovi kako bi se razlikovali od ostaloga stanovništva.
porajmos	anticiganizam	Dio znanstvenika mržnju prema Romima naziva anticiganizam, a genocid nad njima porajmos.
križni put	Bleiburg	Kod mjesta Bleiburga dio bjegunaca iz NDH partizanska je vojska povela na tzv. križni put povratka prema domovini.

UDŽBENIK:

ŠK str. 121.; Alfa str. 57.,124. – 128.; Profil str. 124., 132., 140., 150.; Alka script str. 113.,158./159.

23. Svaki točno napisan ili zaokružen odgovor boduje se jednim (1) bodom, a netočan ili nepotpun odgovor s nula (0) bodova.

TOČNI ODGOVORI:

23.1. B) sekundarnom povijesnom izvoru

23.2. „milijuni ljudi, posebice djeca, umrli kao posljedica gladi organizirane na državnoj razini“, „milijun do dva tzv. kulaka je sistematski uništeno streljačkim vodovima i deportacijama u sibirne sabirne logore“; Dekretom iz siječnja 1933. država je zapečatila ukrajinske granice onemogućivši odlazak u potragu za hranom i ulazak hrane u Ukrajinu.“

23.3. Genocid su djela počinjena s namjerom potpunoga ili djelomičnoga uništenja neke nacionalne, etničke, rasne ili religiozne grupe; istrebljenje cijelih naroda

UDŽBENIK:

ŠK str. 41., 116.; Alfa str. 49., 116.; Profil str. 69., 120.; Alka script str. 141.

24. Svaka dva točno povezana podatka s pripadajućom državom boduju se jednim (1) bodom, a netočni s nula (0) bodova. Ukupno zadatak može imati tri (3) boda. Svaki točno ispunjen redak je jedan (1) bod.

Županijsko natjecanje iz povijesti
Školska godina 2024./2025.
2. kategorija: VIII. (osmi) razred
12. ožujka 2025.

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo znanosti,
obrazovanja i mladih

TOČNI ODGOVORI:

	A	B	C	D	E	F
1.	☐	☒	☐	☐	☐	☒
2.	☒	☐	☐	☒	☐	☐
3.	☐	☐	☒	☐	☒	☐

UDŽBENIK:

ŠK str. 114./115.; Alfa str. 130. – 134.; Profil str. 156. – 159.; Alka script str. 137./138., 153.

25. Svaki točno zaokruženi odgovor boduje se jednim (1) bodom, a netočni s nula (0) bodova.
Ukupno zadatak može imati tri (3) boda.

TOČNI ODGOVORI:

- B) tko su pripadnici arijevske rase
- C) tko su Židovi
- E) tko su mješanci

UDŽBENIK:

ŠK str. 49.; Alfa str. 57.; Profil str. 123.; Alka script str. 40.